

CODI DE CONDUCTA DE LES UNIVERSITATS EN MATÈRIA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

(Aprovat pel Consell de Govern en la sessió de 24 de juliol de 2008)

Preàmbul

Al llarg dels últims anys, les universitats han assumit un protagonisme creixent en la cooperació al desenvolupament, i han posat en marxa un ampli ventall d'activitats encaminades a afavorir la solidaritat dels diferents sectors de la comunitat universitària, tant amb universitats com amb altres institucions i col·lectius socials de diferents països.

Això s'inscriu en el procés obert en els últims anys d'ampliació del nombre i el tipus d'agents socials que s'han sumat a les labors solidàries de caràcter internacional, en favor d'una equitat superior i d'un desenvolupament humà i sostenible en el món. D'un context en què només unes quantes organitzacions socials especialitzades (les conegudes com ONGD) estaven dedicades a aquesta tasca, s'ha passat a un altre en què, a més d'un fort increment d'aquestes, s'ha produït la incorporació de moltes altres institucions i col·lectius socials, que han començat a posar en marxa programes i projectes de cooperació al

CÓDIGO DE CONDUCTA DE LAS UNIVERSIDADES EN MATERIA DE COOPERACIÓN AL DESARROLLO

(Aprobado por el Consejo de Gobierno en su sesión de 24 de julio de 2008)

Preámbulo

A lo largo de los últimos años, las Universidades han ido asumiendo un creciente protagonismo en la cooperación al desarrollo, poniendo en marcha un amplio abanico de actividades encaminadas a favorecer la solidaridad de los distintos sectores de la comunidad universitaria, tanto con Universidades como con otras instituciones y colectivos sociales de distintos países.

Ello se inscribe en el proceso abierto en los últimos años de ampliación del número y el tipo de agentes sociales que se han ido sumando a las labores solidarias de carácter internacional, en favor de una mayor equidad y de un desarrollo humano y sostenible en el mundo. De un contexto en el que sólo unas cuantas organizaciones sociales especializadas (las conocidas como ONGD) estaban dedicadas a esta tarea, se ha pasado a otro en el que, además de un fuerte incremento de éstas, se ha producido la incorporación de muchas otras instituciones y colectivos sociales, que han comenzado a poner en marcha programas y proyectos de

desenvolupament en distints camps i en països molt diversos.

Tot això ha donat lloc a una diversificació molt gran de les actuacions en el camp de la cooperació, dels mètodes de treball, i fins i tot dels objectius específics dels diferents projectes i programes. En aquest context, no és estrany que hagen sorgit contradiccions i problemes en la manera d'entendre la cooperació al desenvolupament, tant en les organitzacions de més llarga trajectòria en aquest terreny (les ONGD), com en unes altres que s'han incorporat a aquesta tasca.

Com a conseqüència de tot això, i amb la intenció de preservar el caràcter solidari de la cooperació al desenvolupament, així com el seu objectiu de contribuir expressament a l'equitat, el desenvolupament humà i la sostenibilitat, s'ha fet cada vegada més necessari disposar de referències clares per a orientar el treball en cooperació, que servisca alhora per a cridar l'atenció sobre possibles pràctiques incompatibles amb el caràcter solidari d'aquesta, o amb els objectius esmentats adés.

Fruit d'aquesta reflexió, distintes institucions o organitzacions socials s'han dotat de diversos instruments tendents a orientar el seu treball, en forma de codis de conducta, guies de responsabilitat social, de transparència i bones pràctiques, i altres semblants. En el cas de les ONGD, aquestes aprovaren el 1997 el conegut com Codi de Conducta de les ONG de Desenvolupament que des de llavors ha sigut la referència bàsica a través de la qual enjudiciar i valorar, des d'un punt de vista ètic, el treball desenvolupat per aquestes.

En el cas de les universitats, la gran magnitud assolida per les accions de cooperació internacional d'aquestes ha posat sobre la taula la necessitat de delimitar amb més precisió el camp específic de la cooperació universitària al desenvolupament, amb la intenció de preservar el caràcter solidari d'aquesta, tant en els seus objectius com en els mètodes de treball emprats.

Aquesta preocupació ha estat present en tots els debats haguts des que, el 1999, les universitats espanyoles van abordar l'elaboració de l'ESCUDE (Estratègia de Cooperació Universitària al Desenvolupament), que reconeixia la importància d'aquesta qüestió per a enfortir i legitimar el treball solidari de les universitats.

Prenent com a base l'anterior, les universitats espanyoles, a través de la Comissió de Cooperació al Desenvolupament adscrita al CEURI-CRUE, va decidir en la reunió de Castelló de la Plana de març de 2005 posar en marxa un procés orientat a l'elaboració d'un Codi de Conducta de les Universitats en matèria de cooperació al desenvolupament.

cooperación al desarrollo en distintos campos y en muy diversos países.

Todo ello ha dado lugar a una diversificación muy grande de las actuaciones en el campo de la cooperación, de los métodos de trabajo, y hasta de los objetivos específicos de los diferentes proyectos y programas. En este contexto, no es de extrañar que hayan surgido contradicciones y problemas en la manera de entender la cooperación al desarrollo, tanto en las organizaciones de más larga trayectoria en este terreno (las ONGD), como en otras que se han ido incorporando a esta tarea.

Como consecuencia de todo ello, y en aras a preservar el carácter solidario de la cooperación al desarrollo, así como su objetivo de contribuir expresamente a la equidad, el desarrollo humano y la sostenibilidad, se ha hecho cada vez más necesario contar con referencias claras para orientar el trabajo en cooperación, que sirva al mismo tiempo para llamar la atención sobre posibles prácticas incompatibles con el carácter solidario de la misma, o con los objetivos antes mencionados.

Fruto de esta reflexión, distintas instituciones u organizaciones sociales han ido dotándose de diversos instrumentos tendentes a orientar su trabajo, en forma de Códigos de Conducta, Guías de Responsabilidad Social, de Transparencia y Buenas Prácticas, y otras similares. En el caso de las ONGD, estas aprobaron en 1997 el conocido como Código de Conducta de las ONG de Desarrollo que, desde entonces ha sido la referencia básica a través de la cual enjuiciar y valorar, desde un punto de vista ético, el trabajo desarrollado por las mismas.

En el caso de las Universidades, la gran magnitud alcanzada por las acciones de cooperación internacional de las mismas ha puesto sobre la mesa la necesidad de acotar con mayor precisión el campo específico de la Cooperación Universitaria al Desarrollo, en aras a preservar el carácter solidario de la misma, tanto en sus objetivos como en los métodos de trabajo empleados.

Esta preocupación ha estado presente en todos los debates habidos desde que, en 1999, las universidades españolas abordaran la elaboración de la ESCUDE (Estrategia de Cooperación Universitaria al Desarrollo), reconociéndose la importancia de esta cuestión para el fortalecimiento y la legitimación del trabajo solidario de las Universidades.

En base a todo lo anterior, las Universidades españolas, a través de la Comisión de Cooperación al Desarrollo adscrita al CEURI-CRUE, decidió en su reunión de Castellón de marzo de 2005 poner en marcha un proceso orientado a la elaboración de un Código de Conducta de las Universidades en materia de cooperación al desarrollo.

Aquest, dividit en 6 apartats i 31 articles, representa la voluntat compartida per les universitats que integren la CRUE de procurar acomodar la cooperació universitària al desenvolupament a les pautes que s'hi estableixen.

En tot cas, aquest codi haurà de ser ratificat pels òrgans de govern corresponents en cada universitat com a símbol del compromís solidari d'aquesta i de la seua voluntat d'ajustar les activitats de cooperació al desenvolupament als procediments i criteris ètics previstos en aquest.

PART PRIMERA: PRINCIPIOS I OBJECTIUS DE LA COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA AL DESENVOLUPAMENT

Article 1

La participació de les universitats en la cooperació internacional al desenvolupament descansa sobre la consideració d'aquest últim com un procés de canvi social, econòmic, polític, cultural, tecnològic, etc., que, sorgit de la voluntat col·lectiva, requereix l'organització participativa i l'ús democràtic del poder pels membres d'una col·lectivitat.

Article 2

Des d'aquesta perspectiva, el desenvolupament humà i sostenible s'entén com el capaç de crear condicions d'equitat que obliguen més i millors oportunitats de vida digna a les persones perquè despleguen totes les seues potencialitats, i capaç de preservar alhora per a les generacions futures els recursos naturals i el patrimoni cultural.

Article 3

La cooperació universitària al desenvolupament considera la pobresa com una situació de privació dels elements essencials necessaris perquè l'ésser humà puga viure i desenvolupar-se amb dignitat, i se'n planteja l'eradicació com un dels seus fins prioritaris.

Article 4

L'educació de les persones i, dins d'aquesta, l'educació superior, és un aspecte fonamental del procés d'ampliació d'oportunitats i llibertats de les persones i les societats. En conseqüència, l'enfortiment dels sistemes universitaris constitueix un objectiu essencial de la cooperació universitària al desenvolupament.

Article 5

L'equitat de sexe i l'apoderament de les dones són consubstancials al desenvolupament humà i, alhora, condicions per a aconseguir els objectius globals del desenvolupament, per la qual cosa constitueixen una referència bàsica de la cooperació universitària al desenvolupament.

El mismo, dividido en 6 apartados y 31 artículos, representa la voluntad compartida por parte de las Universidades que integran la CRUE de procurar acomodar la Cooperación Universitaria al Desarrollo a las pautas que en él se establecen.

En todo caso, este código deberá ser ratificado por los órganos de gobierno correspondientes en cada Universidad, como símbolo del compromiso solidario de la misma y de su voluntad de ajustar las actividades de cooperación al desarrollo a los procedimientos y criterios éticos contemplados en él.

PARTE PRIMERA: PRINCIPIOS Y OBJETIVOS DE LA COOPERACIÓN UNIVERSITARIA AL DESARROLLO

Artículo 1

La participación de las Universidades en la cooperación internacional al desarrollo descansa en la consideración de este último como un proceso de cambio social, económico, político, cultural, tecnológico, etc. que, surgido de la voluntad colectiva, requiere la organización participativa y el uso democrático del poder por los miembros de una colectividad.

Artículo 2

Desde esta perspectiva, el desarrollo humano y sostenible se entiende como aquél capaz de crear condiciones de equidad que abran más y mejores oportunidades de vida digna a las personas para que desplieguen todas sus potencialidades, y capaz de preservar al mismo tiempo para las generaciones futuras los recursos naturales y el acervo cultural.

Artículo 3

La Cooperación Universitaria al Desarrollo considera la pobreza como una situación de privación de los elementos esenciales necesarios para que el ser humano pueda vivir y desarrollarse con dignidad, y se plantea su erradicación como uno de sus fines prioritarios.

Artículo 4

La educación de las personas y, dentro de ella, la educación superior, es un aspecto fundamental del proceso de ampliación de oportunidades y libertades de las personas y las sociedades. En consecuencia, el fortalecimiento de los sistemas universitarios constituye un objetivo esencial de la Cooperación Universitaria al Desarrollo.

Artículo 5

La equidad de género y el empoderamiento de las mujeres son consustanciales al desarrollo humano y, al mismo tiempo, condiciones para el logro de los objetivos globales del desarrollo, por lo que constituyen una referencia básica de la Cooperación Universitaria al Desarrollo.

Article 6

La cooperació universitària al desenvolupament es basa així mateix en la consideració que la sostenibilitat mediambiental i els drets de les futures generacions són part indispensable dels projectes orientats a la promoció del desenvolupament.

Article 7

La pau, la democràcia i el respecte als drets humans constitueixen fonaments bàsics de qualsevol procés orientat a la promoció d'un desenvolupament humà i sostenible, per la qual cosa són així mateix objectius essencials de la cooperació universitària al desenvolupament.

PART SEGONA: IDENTITAT DE LA COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA AL DESENVOLUPAMENT**Article 8**

La cooperació universitària al desenvolupament constitueix una activitat diferenciada d'unes altres orientades de manera general a la internacionalització de la universitat o a la cooperació internacional entre universitats, i en fonamenta la identitat en els valors solidaris que la caracteritzen.

La cooperació universitària al desenvolupament enriqueix humanament i acadèmicament les persones que hi participen i les universitats a què pertanyen, però el seu afany és la col·laboració desinteressada i el compromís solidari de la comunitat universitària.

Article 9

D'acord amb l'anterior, s'entén la cooperació universitària al desenvolupament com el conjunt d'activitats portades a cap per la comunitat universitària i orientades a la transformació social i l'enfortiment acadèmic en els països més desfavorits, en pro de la pau, l'equitat, el desenvolupament humà i la sostenibilitat mediambiental en el món.

Article 10

La cooperació al desenvolupament de les universitats, igual que la d'unes altres institucions i agents socials, constitueix una activitat inserida en el context de les relacions internacionals i en estreta relació amb les polítiques globals que determinen els processos de desenvolupament, sobre les quals pretén influir. Això requereix una coherència general entre els objectius de llarg termini i les accions concretes que es porten a cap, així com entre els resultats perseguits i els mitjans emprats.

Article 11

La labor de la universitat en el camp de la cooperació al desenvolupament es troba estretament vinculada al seu àmbit natural d'actuació: la docència i la investigació, qüestions que són essencials tant per a la formació integral dels nos-

Artículo 6

La Cooperación Universitaria al Desarrollo se basa asimismo en la consideración de que la sostenibilidad medioambiental y los derechos de las futuras generaciones son parte indispensable de los proyectos orientados a la promoción del desarrollo.

Artículo 7

La paz, la democracia y el respeto a los derechos humanos constituyen fundamentos básicos de cualquier proceso orientado a la promoción de un desarrollo humano y sostenible, por lo que son asimismo objetivos esenciales de la Cooperación Universitaria al Desarrollo.

PARTE SEGUNDA: IDENTIDAD DE LA COOPERACIÓN UNIVERSITARIA AL DESARROLLO**Artículo 8**

La Cooperación Universitaria al Desarrollo constituye una actividad diferenciada de otras orientadas de modo general a la internacionalización de la Universidad o a la cooperación internacional entre Universidades, y fundamenta su identidad en los valores solidarios que le caracterizan.

La Cooperación Universitaria al Desarrollo enriquece humana y académicamente a las personas que en ella participan y a las Universidades a las que pertenecen, pero su afán es la colaboración desinteresada y el compromiso solidario de la comunidad universitaria.

Artículo 9

De acuerdo a lo anterior, se entiende la Cooperación Universitaria al Desarrollo como el conjunto de actividades llevadas a cabo por la comunidad universitaria y orientadas a la transformación social y el fortalecimiento académico en los países más desfavorecidos, en pro de la paz, la equidad, el desarrollo humano y la sostenibilidad medioambiental en el mundo.

Artículo 10

La cooperación al desarrollo de las universidades, al igual que la de otras instituciones y agentes sociales, constituye una actividad inserta en el contexto de las relaciones internacionales y en estrecha relación con las políticas globales que determinan los procesos de desarrollo, sobre las que pretende influir. Ello requiere una coherencia general entre los objetivos de largo plazo y las acciones concretas que se llevan a cabo, así como entre los resultados perseguidos y los medios empleados.

Artículo 11

La labor de la Universidad en el campo de la cooperación al desarrollo se encuentra estrechamente vinculada a su ámbito natural de actuación: la docencia y la investigación, cuestiones que son esenciales tanto para la formación integral de

tres estudiants com per a una millor comprensió dels problemes que amenacen la consecució d'un desenvolupament humà i sostenible a escala universal.

A més, l'assessorament tècnic en programes de desenvolupament (especialment, encara que no només, els relacionats amb l'educació superior i l'enfortiment dels sistemes universitaris), així com la sensibilització de la comunitat universitària, constitueixen àmbits prioritaris de treball de la universitat en aquest camp.

Article 12

La cooperació al desenvolupament és part essencial del compromís social de la universitat i com a tal no pot entendre's com una activitat extraacadèmica, sinó integrada en el conjunt d'activitats que li són pròpies.

Això implica que la universitat ha de comprometre's institucionalment amb aquesta tasca, i donar-hi suport amb mitjans tècnics, humans i financers, sense que aquesta haja de recaure únicament en els col·lectius més sensibilitzats, o ser considerada com una opció moral de caràcter individual, al marge de les activitats acadèmiques i institucionals.

Article 13

Les universitats han de procurar realçar la identitat i importància de les activitats de la cooperació universitària al desenvolupament, mitjançant la consideració estatutària com a objectiu propi del treball universitari, la inclusió en els plans estratègics, o la creació d'òrgans institucionals de promoció i gestió d'aquesta.

PART TERCERA: PARTICIPACIÓ I IMPLICACIÓ DE LA COMUNITAT UNIVERSITÀRIA

Article 14

La cooperació universitària al desenvolupament ha de procurar la màxima implicació possible del conjunt de la comunitat universitària. En aquest sentit, tots els membres i sectors d'aquesta (estudiants, PDI i PAS) han de ser cridats a participar en les activitats que formen part de la cooperació universitària al desenvolupament, sense que aquestes puguin ser patrimonialitzades pels uns o pels altres col·lectius de la dita comunitat. La cooperació universitària al desenvolupament es legitima i enforteix en la mesura que aconsegueix incorporar-hi nous sectors de la comunitat universitària.

Article 15

La participació en les activitats de la cooperació al desenvolupament portades a cap per la universitat ha de realitzar-se amb caràcter voluntari i no lucratiu: voluntari en el sentit que no pot ningú ser obligat a participar-hi, i no lucratiu en la mesura que la participació en aquestes no ha d'implacar la doble retribució del personal de la universitat.

nuestros estudiantes como para una mejor comprensión de los problemas que amenazan la consecución de un desarrollo humano y sostenible a escala universal.

Además, el asesoramiento técnico en programas de desarrollo (especialmente, aunque no sólo, los relacionados con la educación superior y el fortalecimiento de los sistemas universitarios), así como la sensibilización de la comunidad universitaria, constituyen ámbitos prioritarios de trabajo de la Universidad en este campo.

Artículo 12

La cooperación al desarrollo es parte esencial del compromiso social de la Universidad y como tal no puede entenderse como una actividad extraacadémica, sino integrada en el conjunto de actividades que le son propias.

Ello implica que la Universidad debe comprometerse institucionalmente con esta tarea, apoyándola con medios técnicos, humanos, y financieros, sin que la misma deba recaer únicamente en aquellos colectivos más sensibilizados, o ser considerada como una opción moral de carácter individual, al margen de las actividades académicas e institucionales.

Artículo 13

Las Universidades deberán procurar realzar la identidad e importancia de las actividades de la Cooperación Universitaria al Desarrollo, mediante su consideración estatutaria como objetivo propio del trabajo universitario, su inclusión en los planes estratégicos, o la creación de órganos institucionales de promoción y gestión de la misma.

PARTE TERCERA: PARTICIPACIÓN E IMPLICACIÓN DE LA COMUNIDAD UNIVERSITARIA

Artículo 14

La Cooperación Universitaria al Desarrollo debe procurar la máxima implicación posible del conjunto de la comunidad universitaria. En este sentido, todos los miembros y sectores de la misma (estudiantes, PDI y PAS) deben ser llamados a participar de las actividades que forman parte de la Cooperación Universitaria al Desarrollo, sin que estas puedan ser patrimonializadas por unos u otros colectivos de dicha comunidad. La Cooperación Universitaria al Desarrollo se legitima y fortalece en la medida en que logra incorporar a la misma a nuevos sectores de la comunidad universitaria.

Artículo 15

La participación en las actividades de la cooperación al desarrollo llevadas a cabo por la universidad deberá realizarse con carácter voluntario y no lucrativo: voluntario en el sentido de que nadie podrá ser obligado a participar en ellas, y no lucrativo en la medida en que la participación en las mismas no deberá implicar la doble retribución del personal de la Universidad.

Article 16

La participació de la comunitat universitària en la cooperació al desenvolupament, tot i dins de l'assenyalada voluntarietat, ha de ser reconeguda com a part del quefer propi dels distints membres de la comunitat universitària, com una aportació institucional de la universitat a la societat, i estimular aquesta de manera que no supose cap discriminació acadèmica respecte de les persones que no hi participen.

Article 17

Per a això, les universitats han de promoure les fórmules necessàries per al reconeixement acadèmic de les activitats pròpies de la cooperació al desenvolupament que porte a cap el personal docent i investigador, impulsant línies d'investigació sobre aquesta, afavorir la implantació d'assignatures i línies curriculars i establir, dins de les seues possibilitats, els procediments adequats (substitucions, reconeixement de crèdits, etc.) que permeten el desplaçament a uns altres països per a participar en projectes de cooperació.

Així mateix, les universitats han de procurar mecanismes que valoren la participació en projectes i activitats de cooperació al desenvolupament, de manera anàloga a la que es porta a cap amb els mèrits docents, investigadors o de gestió institucional.

Article 18

Amb el mateix propòsit, les universitats han d'afavorir la incorporació del personal d'administració i serveis a les activitats de cooperació al desenvolupament, i permetre'n la participació en aquestes sense minva dels seus drets laborals, i establir fórmules que en permeten el desplaçament a uns altres països quan se'n requereix la contribució i/o assessorament tècnic en projectes i programes de cooperació que aquelles porten a cap.

Article 19

Pel que fa a l'alumnat, les universitats han d'estimular-ne la incorporació a les activitats de cooperació al desenvolupament, i afavorir l'associacionisme estudiantil i el voluntariat social en aquestes matèries, i valorar adequadament aquest treball, mitjançant crèdits, igual que es fa amb un altre tipus d'activitats. De la mateixa manera, les universitats han d'afavorir la possibilitat de realitzar el pràcticum –obligatori en algunes titulacions i voluntari en unes altres– en projectes de cooperació al desenvolupament en què puguin posar en joc les capacitats adquirides durant els seus estudis.

Article 20

A més de la mateixa i imprescindible aportació institucional, les universitats han d'afavorir el compromís financer dels distints membres de la comunitat universitària amb les activitats

Artículo 16

La participación de la comunidad universitaria en la cooperación al desarrollo, aún dentro de la señalada voluntariedad, deberá ser reconocida como parte del quehacer propio de los distintos miembros de la comunidad universitaria, como una aportación institucional de la Universidad a la sociedad, estimulando la misma de manera que no suponga discriminación académica alguna respecto de las personas que no participan en ella.

Artículo 17

Para ello, las Universidades deberán promover las fórmulas necesarias para el reconocimiento académico de las actividades propias de la cooperación al desarrollo que lleve a cabo el personal docente e investigador, impulsando líneas de investigación sobre la misma, favoreciendo la implantación de asignaturas y líneas curriculares, y estableciendo, dentro de sus posibilidades, los procedimientos adecuados (sustituciones, reconocimiento de créditos, etc.) que permitan el desplazamiento a otros países para participar en proyectos de cooperación.

Así mismo, las Universidades deberán procurar mecanismos que valoren la participación en proyectos y actividades de cooperación al desarrollo, de manera análoga a la que se lleva a cabo con los méritos docentes, investigadores o de gestión institucional.

Artículo 18

Con igual propósito, las Universidades deberán favorecer la incorporación del personal de administración y servicios a las actividades de cooperación al desarrollo, permitiendo su participación en las mismas sin merma de sus derechos laborales, y estableciendo fórmulas que permitan su desplazamiento a otros países cuando se requiera su contribución y/o asesoramiento técnico en proyectos y programas de cooperación que aquellas lleven a cabo.

Artículo 19

Por lo que se refiere al alumnado, las Universidades deberán estimular su incorporación a las actividades de cooperación al desarrollo, favoreciendo el asociacionismo estudiantil y el voluntariado social en estas materias, y valorando adecuadamente este trabajo, mediante créditos, al igual que se hace con otro tipo de actividades. De la misma manera, las Universidades deberán favorecer la posibilidad de realizar el Practicum –obligatorio en algunas titulaciones y voluntario en otras– en proyectos de cooperación al desarrollo en los que puedan poner en juego las capacidades adquiridas durante sus estudios.

Artículo 20

Además de la propia e imprescindible aportación institucional, las Universidades favorecerán el compromiso financiero de los distintos miembros de la comunidad universitaria para

de cooperació al desenvolupament, mitjançant fórmules que permeten contribuir de manera solidària a l'impuls d'aquestes, com ara la cessió del 0,7% del salari en el cas del PDI i el PAS, o l'aportació voluntària d'una quantitat vinculada a la matrícula en el cas de l'alumnat.

PART QUARTA: RELACIÓ DE LES UNIVERSITATS AMB LES INSTITUCIONS CONTRAPART EN ALTRES PAÏSOS

Article 21

La cooperació al desenvolupament s'ha d'entendre com intercanvi i enriquiment mutu de les parts que hi participen, al marge d'imposicions o actituds paternalistes. Des d'aquesta perspectiva, l'aproximació de les universitats a la cooperació al desenvolupament ha de basar-se en el respecte institucional cap a les seues contraparts i en la cerca de compromisos de treball d'acord amb la seua lliure voluntat.

Article 22

Els acords de cooperació que s'estableixen amb les universitats i institucions contraparts han de basar-se en criteris de participació democràtica i transparència, i procurar la més àmplia intervenció dels distints sectors implicats a l'hora d'establir objectius i pautes d'actuació.

Article 23

La cooperació universitària al desenvolupament ha de basar-se en criteris d'estabilitat i sostenibilitat de les accions portades a cap, per a la qual cosa les universitats han de procurar l'establiment de vincles de col·laboració sòlids i estables amb les seues contraparts, i evitar-ne la dispersió d'activitats o el caràcter puntual i esporàdic.

Article 24

Les universitats han d'establir, de mutu acord amb les seues contraparts, instruments de gestió i d'avaluació compartits dels projectes i programes posats en marxa, i afavorir la reflexió conjunta sobre el que s'ha realitzat i/o l'adequació d'accions i objectius a les noves necessitats que eventualment puguen plantejar-se.

PART CINQUENA: RELACIÓ DE LES UNIVERSITATS AMB EL TEIXIT SOCIAL DE LA COOPERACIÓ

Article 25

La cooperació universitària al desenvolupament s'inscriu en l'esforç global que institucions i organitzacions socials realitzen a favor d'un compromís solidari capaç de contribuir a l'avenç del desenvolupament humà i la sostenibilitat en el món.

con las actividades de cooperación al desarrollo, mediante fórmulas que permitan contribuir de forma solidaria al impulso de las mismas, tales como la cesión del 0,7% del salario en el caso del PDI y el PAS, o la aportación voluntaria de una cantidad vinculada a la matrícula en el caso del alumnado.

PARTE CUARTA: RELACIÓN DE LAS UNIVERSIDADES CON LAS INSTITUCIONES CONTRAPARTE EN OTROS PAÍSES

Artículo 21

La cooperación al desarrollo debe entenderse como intercambio y enriquecimiento mutuo de las partes que participan en la misma, al margen de imposiciones o actitudes paternalistas. Desde esta perspectiva, la aproximación de las Universidades a la cooperación al desarrollo debe basarse en el respeto institucional hacia sus contrapartes y en la búsqueda de compromisos de trabajo acordes con su libre voluntad.

Artículo 22

Los acuerdos de cooperación que se establezcan con las Universidades e instituciones contrapartes deberán basarse en criterios de participación democrática y transparencia, procurando la más amplia intervención de los distintos sectores implicados a la hora de establecer objetivos y pautas de actuación.

Artículo 23

La Cooperación Universitaria al Desarrollo debe basarse en criterios de estabilidad y sostenibilidad de las acciones llevadas a cabo, para lo cual las Universidades habrán de procurar el establecimiento de vínculos de colaboración sólidos y estables con sus contrapartes, evitando la dispersión de actividades o el carácter puntual y esporádico de las mismas.

Artículo 24

Las Universidades deberán establecer, de mutuo acuerdo con sus contrapartes, instrumentos de gestión y evaluación compartidas de los proyectos y programas puestos en marcha, favoreciendo la reflexión conjunta sobre lo realizado y/o la adecuación de acciones y objetivos a las nuevas necesidades que eventualmente pudieran plantearse.

PARTE QUINTA: RELACIÓN DE LAS UNIVERSIDADES CON EL TEJIDO SOCIAL DE LA COOPERACIÓN

Artículo 25

La Cooperación Universitaria al Desarrollo se inscribe en el esfuerzo global que instituciones y organizaciones sociales realizan a favor de un compromiso solidario capaz de contribuir al avance del desarrollo humano y la sostenibilidad en el mundo.

Des d'aquesta perspectiva, les universitats han d'afavorir l'establiment d'un diàleg fluid i de mecanismes de coordinació d'esforços amb la resta d'agents socials de la cooperació, entenent aquesta de manera complementària i no competitiva, i buscant en conseqüència el suport mutu i la conjunció d'esforços amb aquests.

Article 26

Les característiques específiques de la institució universitària fan que aquesta tinga recursos tècnics i humans de gran importància per a l'impuls de la cooperació al desenvolupament. Per això, les universitats han de buscar fórmules que permeten posar els seus coneixements i capacitats al servei de les estratègies generals de cooperació i de les necessitats dels projectes i programes impulsats per uns altres agents socials.

Article 27

La sensibilització de la comunitat universitària cap a la solidaritat internacional i en pro d'un desenvolupament humà sostenible constitueix un important camp de col·laboració amb altres institucions i agents socials. En aquest sentit, les universitats han de mostrar-se obertes a les experiències aportades per les dites institucions i agents, i fomentar-ne la presència als centres universitaris, l'exposició i explicació de les seues activitats i la participació d'aquests en els programes de sensibilització que es porten a cap.

Article 28

El suport que les universitats puguen prestar a uns altres agents socials per a les seues activitats en el camp de la cooperació al desenvolupament no ha de servir d'eximent per a una menor implicació d'aquestes en aquesta tasca. Al contrari, el dit suport ha d'anar paral·lel a la assumpció per la universitat dels seus compromisos en aquesta matèria, en l'exercici de la responsabilitat social que com a institució li correspon.

PART SISENA: APLICACIÓ, DIFUSIÓ I COMPLIMENT DEL CODI DE CONDUCTA

Article 29

El present Codi de Conducta ha de ser subscrit de manera individualitzada pels òrgans de govern de cada universitat, decisió que ha de ser comunicada posteriorment a la CRUE per a coneixement de la resta d'universitats.

Article 30

Cada universitat, una vegada subscrit el present Codi de Conducta, se'n responsabilitza de la difusió entre la comunitat universitària respectiva per tots els mitjans necessaris i suficients perquè aquesta en conega i debata les implicacions en el treball de cooperació universitària al desenvolupament.

Desde esa perspectiva, las Universidades deben favorecer el establecimiento de un diálogo fluido y de mecanismos de coordinación de esfuerzos con el resto de agentes sociales de la cooperación, entendiendo ésta de modo complementario y no competitivo, y buscando en consecuencia el apoyo mutuo y la conjunción de esfuerzos con los mismos.

Artículo 26

Las características específicas de la institución universitaria hacen que esta tenga recursos técnicos y humanos de gran importancia para el impulso de la cooperación al desarrollo. Por ello, las Universidades deberán buscar fórmulas que permitan poner sus conocimientos y capacidades al servicio de las estrategias generales de cooperación y de las necesidades de los proyectos y programas impulsados por otros agentes sociales.

Artículo 27

La sensibilización de la comunidad universitaria hacia la solidaridad internacional y en pro de un desarrollo humano sostenible constituye un importante campo de colaboración con otras instituciones y agentes sociales. En este sentido, las Universidades deberán mostrarse abiertas a las experiencias aportadas por dichas instituciones y agentes, fomentando su presencia en los centros universitarios, la exposición y explicación de sus actividades y la participación de los mismos en los programas de sensibilización que se lleven a cabo.

Artículo 28

El apoyo que las Universidades puedan prestar a otros agentes sociales para sus actividades en el campo de la cooperación al desarrollo no debe servir de eximente para una menor implicación de las mismas en esta tarea. Por el contrario, dicho apoyo debe ir paralelo a la asunción por parte de la Universidad de sus propios compromisos en esta materia, en el ejercicio de la responsabilidad social que como institución le corresponde.

PARTE SEXTA: APLICACIÓN, DIFUSIÓN Y CUMPLIMIENTO DEL CÓDIGO DE CONDUCTA

Artículo 29

El presente Código de Conducta deberá ser suscrito de manera individualizada por los órganos de gobierno de cada Universidad, decisión que deberá ser comunicada posteriormente a la CRUE para conocimiento del resto de Universidades.

Artículo 30

Cada Universidad, una vez suscrito el presente Código de Conducta, se responsabiliza de su difusión entre su respectiva comunidad universitaria por todos los medios necesarios y suficientes para que esta conozca y debata las implicaciones del mismo en el trabajo de cooperación universitaria al desarrollo.

Article 31

El compliment del present Codi de Conducta per les universitats que el subscriuen ha de ser avaluat per una comissió de docents universitaris de prestigi reconegut per la seua trajectòria en aquest àmbit i la seua contribució als valors ètics de la cooperació al desenvolupament, la qual nomenarà la CRUE.

Artículo 31

El cumplimiento del presente Código de Conducta por parte de aquellas Universidades que lo suscriban será evaluado por una comisión de docentes universitarios de reconocido prestigio por su trayectoria en este ámbito y su contribución a los valores éticos de la cooperación al desarrollo, la cual será nombrada por la CRUE.